

Tingstens holdning til angrebene på venen Tor Bonnier.

Alt i alt har J.B. skrevet en fængslende erindringsbog. Åbenhjertig og ligefrem fortæller hun om sit liv, hvor hun i for høj grad har været henvist til »inblandning« som offer for sin tids kønsrollemønstre. Det er dog lykkedes hende nogle gange i livet at markere sig selvstændigt.

F.eks. med denne bog.

Ib Gejl

Henrik V. Ringsted: *Erindringer*. (Tha-ning & Appel 1978). 129 s.

Det er hullet mellem Østerbro og London, mellem trillebåndet og haven, Ringsted her arbejder med at lukke. De første 8 af bogens 12 kapitler omhandler gymnasie- og universitetsår, de sidste 4 tiden på Politiken mellem ansættelsen 1932 og sluttende med tiden som Tysklandskorrespondent i krigsårene.

Bogen er let læst (og let glemt), for Ringsted nøjes egentlig med at kradsede lidt i overfladen. Man havde gerne hørt lidt mere om kredsen omkring bladet »Sind og Samfund«, end den smule, Ringsted skriver. Men i det hele er der ikke meget at hente i de første 8 kapitler. De sidste 4 vil naturligvis blive læst af alle med interesse for pressens historie, men heller ikke her går Ringsted i dybden. Nogen karakteriseringskunstner er han ikke, og der mangler dybde og perspektiv i beretningen.

Ib Gejl

Niels Bøgh Andersen: *Forstander på Jaruplund*. (Gyldendal, 1978). 303 s.

Mens der findes en betydelig memoirelitteratur fra danske nationale ledere og personligheder i Nordslesvig, er den tilsvarende litteratur fra Sydslesvig såre beskeden i omfang og kvalitet. Selv om der i de senere år har vist sig forskellige lo-

vende tegn på en ændring af denne tilstand, er det dog først med højskoleforstander Bøgh Andersens erindringsværker *Fiskersøn* fra Aventoft (1974), *Feltdegn* fra Harreslev Mark (1975) og nu *Forstander på Jaruplund*, at en sydslesviger med en ledende position har udgivet et både velskrevet og lettilgængeligt erindringsværk. Det afspejler den danske befolkningsdels historie fra 1. verdenskrig og afstemningstiden, mellemkrigstiden med det stigende tryk fra nazismen, prøvelserne under 2. verdenskrig, hvor mange dansksindede ligesom Bøgh Andersen måtte gøre tysk militærtjeneste, og endelig efterkrigstiden med den stærke fremgang for danskheden, det skuffede genforeningshåb og mindretallets konsolidering i omgivelser, der efterhånden synes at være blevet mere rimelige i deres holdning til den danske befolkningsdel.

Bøgh Andersens bøger, som er blevet udarbejdet i snævert samarbejde med Richard Andersen, forener på fortræffelig vis det personlige stof og den almene udvikling i en fremstilling, hvor alvor og humor stadig veksler. Det sidste bind behandler den periode, hvor Bøgh Andersen fik en meget fremtrædende position i mindretallet bl.a. som formand for Sydslesvigsk Forening 1949–57 og 1964–65. Efter et langt virke i den danske skole før og efter krigen var han 1954–72 den anden forstander for den danske højskole Jaruplund syd for Flensborg. Virksomheden på Jaruplund er dog ikke det centrale i bogen, som man skulle tro efter dens titel. Kun 35 af de 303 sider handler herom. Bogen begynder med forfatterens hjemsendelse fra engelsk krigsfangenskab 1945 og har sit tyngdepunkt i skiltringen af efterkrigstiden. De frygtelige materielle forhold i disse år beskrives og ligeledes de problemer, som tvangsindkvarteringen af tyske flygtninge fra østområderne medførte, og som med Bøgh Andersens udtryk nærmest førte til en »folkelig krig« mellem hjemmehørende